

دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی

گروه آموزشی: کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی

مشخصات درس - نیمسال اول ۱۴۰۵-۱۴۰۶	
عنوان درس: علوم ارتباطات	
شماره درس: ۶۱۳۶۵۳	
تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری	
رشته و مقطع تحصیلی: دکترای تخصصی، کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی	
روز و ساعت اجرا: یکشنبه ۱۴ - ۱۶	
پیش نیاز درس: ندارد	
تعداد دانشجو: سه نفر	نماینده دانشجویان: آقای امیرمحمد مظفری
	محل برگزاری کلاس:
مسئول درس	
نام و نام خانوادگی: دکتر فیروزه زارع فراشبندی، استاد گروه کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی	
آدرس دفتر و شماره تماس: دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی، طبقه دوم، اتاق ، تلفن ۳۷۹۲۵۱۶۳	
روز و ساعت مراجعه دانشجویان جهت رفع اشکال و سایر موارد: به صورت حضوری: یکشنبه و دوشنبه ۱۲-۱۴ به صورت غیرحضوری: از طریق پست الکترونیکی	
آدرس پست الکترونیکی: firoozehz@yahoo.com	
اهداف و روش‌ها	
شرح درس: خدمات کتابداری و اطلاع‌رسانی از جمله خدمات عمومی است که با مراجعان یا مشتریان سروکار دارد. دانستن مباحث مرتبط با علوم ارتباطات مانند فرآیند ارتباطی، بازخورد، ویژگی‌های ارتباط‌های انسانی، نقش عوامل فرهنگی و سایر عوامل در برقراری ارتباط، نقش انسان و ماشین در ارتباطات، و درک درست ارتباط در فرآیندهای کتابداری و اطلاع‌رسانی به ارائه بهتر خدمات اطلاع‌رسانی خواهد انجامید.	

اهداف کلی درس:

آشنایی با مسائل مربوط به برقراری ارتباط میان انسان- انسان، ماشین- ماشین و ماشین- ماشین

اهداف اختصاصی:

دانشجو باید در پایان این درس بتواند:

۱. حیطه شناختی:

۱. مفهوم «فرآیند ارتباطی» و عناصر تشکیل دهنده آن را تعریف و تبیین کند.
۲. عوامل، موانع برقراری ارتباط و ویژگی‌های ارتباط‌های انسانی را بشناسد و طبقه‌بندی کند.
۳. اهمیت، نقش و انواع بازخورد را در فرآیند ارتباط توضیح دهد.
۴. انواع ارتباطات را بشناسد و تفکیک کند.
۵. مکاتب، نظریه‌ها و مدل‌های مختلف ارتباطی را شناسایی و مقایسه کند.
۶. ویژگی‌های ارتباط انسان و ماشین و ماشین با ماشین را تجزیه و تحلیل کند.
۷. نقش‌های سه‌گانه انسان (فرستنده، میانجی، دریافت‌کننده) را در فرآیند ارتباط تعریف و تشریح کند.
۸. رابطه ارتباطات با افکار عمومی، رسانه‌های همگانی و روابط عمومی را با تأکید بر کتابخانه‌ها درک کند.
۹. تأثیر تبلیغات بر جامعه و اثرگذاری پیام‌های ارتباطی را تحلیل و ارزیابی کند.
۱۰. چهار کهکشان ارتباطی را بشناسد و تمایز آن‌ها را درک کند.
۱۱. مفهوم «ارتباطات علمی» و کاربرد آن را درک و توضیح دهد.
۱۲. کاربرد ارتباطات در کتابداری و اطلاع‌رسانی و شباهت‌های آن دو را بشناسد و بیان کند.

۲. حیطه نگرشی:

۱. به اهمیت فرآیند ارتباط در زندگی فردی و اجتماعی و نقش مؤثر آن در انتقال اطلاعات باور پیدا کند.
۲. نسبت به حذف موانع ارتباطی و بهبود کیفیت ارتباط‌های انسانی نگرش مثبت و مسئولانه اتخاذ کند.
۳. به ارزش و اهمیت بازخورد در ارتقای کیفیت ارتباط و درک متقابل پی ببرد و آن را بپذیرد.
۴. به کاربرد نظریه‌ها و مدل‌های ارتباطی در تحلیل موقعیت‌های واقعی اهمیت دهد.
۵. به نقش مؤثر و فعال انسان در تعامل با ماشین‌ها و فناوری‌های اطلاعاتی باور داشته باشد.
۶. به ارزش ارتباطات در شکل‌دهی به افکار عمومی و نقش کتابخانه در این زمینه اهمیت دهد.
۷. نسبت به تأثیر پیام‌های تبلیغاتی بر جامعه نگرش نقادانه و آگاهانه پیدا کند.
۸. به نقش و جایگاه ارتباطات در ارتقای خدمات کتابداری و اطلاع‌رسانی علاقه‌مند و متعهد شود.
۹. به اهمیت ارتباطات علمی در پیشبرد دانش و پژوهش ارزش قائل شود.

۳. حیطه مهارتی:

۱. بتواند مدل ارتباطی یک فرآیند مشخص را رسم و عناصر آن را در عمل شناسایی کند.
۲. بتواند موانع ارتباطی یک موقعیت واقعی را تشخیص داده و راهکارهای عملی برای رفع آنها ارائه دهد.
۳. بتواند بازخورد مؤثر را در موقعیت‌های عملی به کار گرفته و انواع آن را در عمل تفکیک کند.
۴. بتواند انواع ارتباطات و مدل‌های نظری را در موقعیت‌های واقعی شناسایی و به کار گیرد.
۵. بتواند در یک سیستم انسانی- ماشینی، نقش کاربر (فرستنده/ دریافت‌کننده/ میانجی) را به درستی ایفا کند.
۶. بتواند با بهره‌گیری از مهارت‌های ارتباطی، در خدمات کتابداری و اطلاع‌رسانی تکنیک‌های ارتباط مؤثر را به کار برد.
۷. بتواند پیام‌های تبلیغاتی را از نظر میزان اثرگذاری تحلیل و نقد کند.
۸. بتواند کاربرد ارتباطات علمی را در فرآیندهای پژوهش و اطلاع‌رسانی عملیاتی کند.

روشن تدریس: سخنرانی برنامه‌ریزی شده- بحث و تبادل نظر- کار گروهی- پرسش و پاسخ
وسایل و تجهیزات آموزشی مورد نیاز: نرم افزار پاورپوینت- دسترسی به اینترنت
روشن ارزشیابی: ارزشیابی تکوینی: - حضور و غیاب و انجام تکالیف کلاسی در طول ترم (۲,۵ نمره) - مشارکت در پرسش و پاسخ در ابتدای هر جلسه (۲,۵ نمره) - ارائه کلاسی در میان ترم (۵ نمره) - ارائه یک پیش‌نویس مقاله گروهی (۱۰ نمره)
سیاست‌ها و قوانین درس: ۱. حضور منظم و رعایت شئونات کلاسی ۲. مشارکت فعال در مباحث کلاسی از طریق مطالعه و آمادگی قبلی ۳. انجام تکالیف در مهلت مقرر شده ۴. رعایت مقررات آموزشی مربوطه
نحوه مشارکت فعال فراگیران: - حضور منظم در کلاس - مشارکت فعال در مباحث کلاسی از طریق مطالعه و آمادگی قبلی - انجام تکالیف در مهلت مقرر شده
شرح وظایف نماینده کلاس: - ارتباط بین دانشجویان، استاد و آموزش دانشکده برای هماهنگی امور آموزشی و مسائل کلاسی - اطلاع به آموزش در مورد عدم تشکیل کلاس و برگزاری کلاس جبرانی و هماهنگی لازم با استاد، دانشجویان و آموزش - آماده کردن سیستم کامپیوتری کلاس قبل از ورود استاد و پیگیری رفع اشکال آن توسط واحد IT دانشکده - آماده کردن ابزارهای لازم برای کلاس مانند ماژیک و تخته پاک‌کن و ...
منابع درس
۱. محسنیان راد، مهدی. ارتباط‌شناسی: ارتباطات انسانی، میان فردی، فردی، گروهی، اجتماعی). آخرین ویرایش. ۲. محسنیان راد، مهدی. ایران در چهار کهکشان ارتباطی. آخرین ویرایش. ۳. مقالات فارسی و انگلیسی مرتبط بر حسب نیاز کلاس ۴. عکس، فیلم و ویدئوهای مرتبط بر حسب نیاز

جدول زمان بندی درس

جلسه	موضوع	مدرس	نوع کلاس *	منبع
اول: ۱۴۰۵/۶/۲۹	کلیات، ارائه طرح درس و توضیح مقررات و انتظارات از کلاس	دکتر زارع فراشبندی	حضورى	طرح درس
دوم: ۱۴۰۵/۷/۵	مفهوم «فرآیند ارتباطی» و عناصر تشکیل دهنده آن	دکتر زارع فراشبندی	حضورى	۴، ۳، ۱
سوم: ۱۴۰۵/۷/۱۲	عوامل، موانع برقراری ارتباط و ویژگی‌های ارتباط‌های انسانی	دکتر زارع فراشبندی	حضورى	۴، ۳، ۱
چهارم: ۱۴۰۵/۷/۱۹	اهمیت، نقش و انواع بازخورد را در فرآیند ارتباط	دکتر زارع فراشبندی	حضورى	۴، ۳، ۱
پنجم: ۱۴۰۵/۷/۲۶	معنی در ارتباط	دکتر زارع فراشبندی	حضورى	۴، ۳، ۱
ششم: ۱۴۰۶/۸/۳	معنی در ارتباط (ادامه)	دکتر زارع فراشبندی	حضورى	۴، ۳، ۱
هفتم: ۱۴۰۵/۸/۱۰	انواع ارتباطات	دکتر زارع فراشبندی	حضورى	۴، ۳، ۱
هشتم: ۱۴۰۵/۸/۱۷	مکاتب، نظریه‌ها و مدل‌های مختلف ارتباطی	دکتر زارع فراشبندی	حضورى	۴، ۳، ۱
نهم: ۱۴۰۵/۸/۲۴	مکاتب، نظریه‌ها و مدل‌های مختلف ارتباطی	دکتر زارع فراشبندی	حضورى	۴، ۳، ۱
دهم: ۱۴۰۵/۹/۱	ویژگی‌های ارتباط انسان و ماشین و ماشین با ماشین	دکتر زارع فراشبندی	حضورى	۴، ۳، ۱
یازدهم: ۱۴۰۵/۹/۸	نقش‌های سه‌گانه انسان در فرآیند ارتباط	دکتر زارع فراشبندی	حضورى	۴، ۳، ۱
دوازدهم: ۱۴۰۵/۹/۱۵	رابطه ارتباطات با افکار عمومی، رسانه‌های همگانی و روابط عمومی	دکتر زارع فراشبندی	حضورى	۴، ۳، ۱
سیزدهم: ۱۴۰۵/۹/۲۲	تأثیر تبلیغات بر جامعه و اثرگذاری پیام‌های ارتباطی	دکتر زارع فراشبندی	حضورى	۴، ۳، ۱
چهاردهم: ۱۴۰۵/۹/۲۹	چهار کهکشان ارتباطی	دکتر زارع فراشبندی	حضورى	۴، ۳، ۲، ۱
پانزدهم: ۱۴۰۵/۱۰/۶	چهار کهکشان ارتباطی	دکتر زارع فراشبندی	حضورى	۴، ۳، ۲، ۱
شانزدهم: ۱۴۰۵/۱۰/۱۳	مفهوم «ارتباطات علمی» و کاربرد آن	دکتر زارع فراشبندی	حضورى	۴، ۳، ۱
هفدهم: ۱۴۰۵/۱۰/۲۰	کاربرد ارتباطات در کتابداری و اطلاع‌رسانی	دکتر زارع فراشبندی	حضورى	۴، ۳، ۱

* از یک تا چهار جلسه بسته به شرایط احتمالی غیرمترقبه (مانند شرایط جامعه، بیماری استاد، تعطیلی ناگهانی و ...) به صورت غیرحضورى (آفلاین یا آنلاین) برگزار خواهد شد و قبل از آن به اطلاع نماینده کلاس رسانیده خواهد شد.